

EGZAMIN DO GIMNAZJUM 2014

„W POŚPIECHU”

„[...]Krótko mówiąc, zabija pan czas różnymi beużytecznymi zajęciami przez około trzy godziny dziennie, co wynosi sto sześćdziesiąt pięć milionów pięćset sześćdziesiąt cztery tysiące. Czy pan się źle czuje, panie Fusi?

– Nie – odpowiedział fryzjer. – Proszę mi wybaczyć...

– Zaraz skończymy – powiedział szary pan. – Musimy jednak pomówić jeszcze o pewnym szczególnym rozdziale pańskiego życia. Ma pan pewną małą tajemnicę, już pan wie, jaką.

Pan Fusi tak marzył, że aż szczękał zębami.

– O tym też pan wie? – mruknął bezradnie. – Myślałem, że oprócz mnie i panny Darii...

– W naszym nowoczesnym świecie – przerwał mu agent numer XYQ/384/b – tajemnice nie mają znaczenia. Niech pan spojrzy na tę sprawę rzeczowo i realistycznie, panie Fusi. Niech pan mi odpowie na moje pytanie: czy zamierza pan ożenić się z panną Darią?

– Nie – powiedział pan Fusi – to przecież niemożliwe...

–Słusznie – kontynuował szary pan. – Bo panna Daria jest do końca życia skazana na fotel inwalidzki, gdyż ma bezwładne nogi. Mimo to chodzi pan do niej co dzień na pół godziny, aby jej ofiarować kwiatek. I po co to?

– Ona zawsze tak się tym cieszy – odpowiedział pan Fusi bliski łez.

– Ale patrząc na to trzeźwo – stwierdził agent – dla pana, panie Fusi, jest to czas stracony. A mianowicie już dwadzieścia siedem milionów pięćset dziewięćdziesiąt cztery tysiące sekund. A jeżeli doliczymy do tego jeszcze, że pan co wieczór przed pójściem spać siedzi kwadrans przy oknie i rozmyśla o minionym dniu, to musimy odjąć raz jeszcze sumę trzynaście milionów siedemset dziewięćdziesiąt siedem tysięcy.[...]

–Czy nie uważa pan – zaczął znowu mówić agent numer XYQ/384/b łagodnym tonem – że nie może pan nadal w ten sposób gospodarować? Czy nie wołał by pan raczej zacząć oszczędzać? [...]

– Jeszcze jak chcę! – wykrzyknął pan Fusi. – Co mam robić?

– Ależ mój drogi – odpowiedział agent podnosząc brwi ze zdziwieniem – chyba sam pan wie, jak oszczędza się czas! Musi pan, na przykład, przędzej pracować i zaniechać wszelkich zbędnych czynności. Zamiast pół godziny, będzie pan poświęcał klientowi tylko kwadrans. Będzie pan unikał pochłaniających czas pogawędek. Skróci pan czas poświęcony swojej matce do połowy. Najlepiej niech pan ją w ogóle odda do dobrego, niedrogiego domu starców, gdzie będzie miała opiekę, wtedy zyska pan już całą godzinę dziennie. Niech pan się pozbędzie tej beużytecznej papużki! Odwiedza pan Darię tylko raz na dwa tygodnie, jeśli to jest w ogóle konieczne. Niech pan skreśli ów kwadrans zastanawiania się nad minionym dniem, a przede wszystkim niech pan nie trwoni swego cennego czasu tak często na śpiew, czytanie albo tym bardziej na przebywanie ze swoimi tak zwanymi przyjaciółmi. Przy okazji zalecił bym panu zawiesić w sklepie duży, dobrze chodzący zegar, aby pan mógł dokładnie kontrolować pracę swoich uczniów.

– No, dobrze – powiedział pan Fusi – mogę to wszystko zrobić, ale jak mam zużyć czas, który mi dzięki temu pozostanie? Czy mam go oddawać? Gdzie? Czy też mam go przechowywać? W jaki sposób się załatwia się tę sprawę?

– Tym – odrzekł szary pan, po raz drugi uśmiechając się nikle – niech pan się nie martwi. Niech pan to spokojnie nam pozostawi. Może pan być pewny, że nie stracimy ani odrobiny zaoszczędzonego przez pana czasu. Sam pan zauważy, że nic z niego panu nie zostanie.

– A więc dobrze – rzekł pan Fusi już zupełnie zbity z tropu – zdaję się na was.

Fragment powieści pt. „Momo” Michael Ende

Tłumaczenie: Teresa Jętkiewicz

Zadania do tekstu

1. Na podstawie przytoczonego fragmentu powieści scharakteryzuj krótko (trzy zdania) pana Fusi.

.....

.....

.....

.....

2. Wymień cztery cechy, które mógłbyś przypisać agentowi XYQ/384/b.

.....

.....

3. Odpowiedz dlaczego agent XYQ przelicza codzienne zajęcia na sekundy?

.....

.....

.....

4. Wyjaśnij w jaki sposób szary pan uzasadnia swoją obecność w domu pana Fusi, następnie odpowiedz, jaki jest prawdziwy efekt jego wizyty?

.....

.....

.....

.....

.....

5. Podaj trzy przykłady i trzy skutki „oszczędzania czasu” w naszym rzeczywistym świecie.

.....

.....

.....

.....

Zadania wokół tekstu.

1. Do poniższych objaśnień dopisz jednowyrazowe, rzeczownikowe lub przymiotnikowe nazwy ludzkich typów, a następnie ich przeciwieństwa (np. człowiek, który wymiguje się od obowiązków, niechętny do działania: leniuch – pracuś).

a) Ktoś przesadnie oszczędny, niechętnie dzielący się z innymi:

.....

b) Człowiek skupiony na sobie, niezwracający uwagi na potrzeby innych:

.....

c) Człowiek przekonany o swojej wyższości, zarozumiały:

.....

d) Ktoś, kto często i chętnie buja w obłokach:

.....

2. Do czasownika „spieszyć się” dopisz pokrewny rzeczownik, a następnie ułóż z nim zdanie pojedyncze, powiązane z treścią zamieszczonego na wstępie fragmentu powieści.

.....

.....

3. Wyjaśnij, jak rozumiesz znaczenie poniższych powiedzonek:

a) „Gdy się człowiek spieszy, to się diabeł cieszy.”

.....

.....

b) „Pośpiech bywa ojcem powierzchowności”

.....

.....

c) „Każda rzecz ma swój czas”

.....

.....

4. Poniższe zwroty i wyrażenia zastąp jednym słowem (np. przysłówkiem):

a) Być na czas –

b) Być przed czasem –

c) Na czasie –

d) Od czasu do czasu –

5. Nazwij środki poetyckie, jakich użyto dla określenia czasu

a) Czas jak rwąca rzeka –

b) Wiosenny czas –

c) Czas nas goni i kiwa paluszkami –

d) W pułapce czasu –

6. Zdanie pojedyncze zamień na złożone tak, by sens wypowiedzi pozostał ten sam:

Robienie wszystkiego w pośpiechu odbiera nam przyjemność życia.

.....
.....

Wypracowanie

Opowiedz ciekawie o jednym dniu z życia wielkiego miasta, w którym nikt się nie spieszy. Opowiadanie wzbogać dialogiem, opisem miejsca, postaci itp... . Opatrz tekst stosownym tytułem.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

A series of 26 horizontal dotted lines, evenly spaced across the page, intended for handwriting practice or as a template for text entry.

BRUDNOPIS

A series of 25 horizontal dotted lines for writing.